

UZASADNIENIE

W dniu 12 stycznia 2021 r. weszła w życie dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 435 z 23.12.2020, str. 1), zwana dalej: „dyrektywą (UE) 2020/2184”. Państwa członkowskie Unii Europejskiej są zobowiązane do dokonania transpozycji tej dyrektywy w ciągu 2 lat od dnia jej wejścia w życie, to jest do dnia 12 stycznia 2023 r.

Dyrektywa (UE) 2020/2184 stanowi wersję przekształconą dyrektywy Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 330 z 05.12.1998, str. 32 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 90, z późn. zm.), zwanej dalej: „dyrektywą 98/83/WE”.

W wyniku rewizji dyrektywy 98/83/WE wprowadzone zostały następujące zmiany przepisów i nowe regulacje:

- 1) rozszerzenie wymagań dotyczących parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz modyfikacja zasad prowadzenia monitoringu jakości wody i kontroli przestrzegania wymagań jakościowych, a także tworzenia i aktualizacji zbiorów danych raportowych w zakresie jakości wody na potrzeby Komisji Europejskiej, Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób;
- 2) zobowiązanie państw członkowskich do wykonania oceny strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wielkości wycieków wody), przekazania KE wyników tej oceny oraz opracowania planów działania w celu ograniczenia strat wody;
- 3) ustanowienie obowiązku podejścia do bezpieczeństwa wody opartego na ryzyku, obejmującego cały łańcuch dostaw wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, na które składają się: ocena ryzyka i zarządzanie ryzykiem w obszarze zasilania dla punktów poboru wody, ocena ryzyka i zarządzanie ryzykiem w systemie zaopatrzenia w wodę oraz ocena ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych; również ustanowienie obowiązku tworzenia i aktualizacji zbiorów danych raportowych w zakresie oceny ryzyka i zarządzania ryzykiem na potrzeby Komisji Europejskiej, Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób;

- 4) ustanowienie wymogów w zakresie higieny dotyczących materiałów kontaktujących się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zobowiązanie państw członkowskich do stosowania takich materiałów pod warunkiem ich zatwierdzenia zgodnie z aktami wykonawczymi KE przyjmowanymi na podstawie dyrektywy (UE) 2020/2184, w szczególności z europejską listą pozytywną materiałów określaną na mocy wyżej wymienionych aktów wykonawczych;
- 5) ustanowienie wymogów dotyczących chemikaliów do uzdatniania wody i materiałów filtracyjnych kontaktujących się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- 6) modyfikacja zasad udzielania zgód na odstępstwa od spełniania wymagań jakościowych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w szczególności zmniejszenie dozwolonej liczby kolejno następujących po sobie odstępstw do dwóch (obecnie, na mocy dyrektywy 98/83/WE dopuszczalne są trzy odstępstwa);
- 7) nałożenie na państwa członkowskie obowiązku stosowania środków niezbędnych w celu poprawy dostępu ludności do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w szczególności w odniesieniu do wrażliwych i zmarginalizowanych grup ludności, oraz tworzenia i aktualizacji zbiorów danych raportowych w tym zakresie na potrzeby Komisji Europejskiej, Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób;
- 8) szczegółowe określenie obowiązków państw członkowskich w zakresie informowania społeczeństwa o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, cenie wody oraz ilości zużytej wody.

Ponadto w wyniku kontroli „*Gospodarowanie zasobami wodnymi przez przedsiębiorstwa wodociągowe w gminach wiejskich*” NIK dostrzegła potrzebę preredagowania art. 21 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028), zwanej dalej „u.z.z.w.i.z.o.ś.”, nakładającego na przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne obowiązek opracowania wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w ich posiadaniu, w świetle różnych interpretacji przepisów tego artykułu.

Projektowana ustawa o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw, zwana dalej „ustawą o zmianie u.z.z.w.i.z.o.ś.”, przewiduje, w ramach transpozycji dyrektywy (UE) 2020/2184:

- 1) określenie obowiązków dostawców wody obejmujących badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie wewnętrznej kontroli jakości wody;

- 2) doprecyzowanie kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz procedur w zakresie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, obejmujących monitoring jakości wody, ocenę przydatności wody do spożycia przez ludzi, oceny obszarowe jakości wody oraz procedowanie wniosków zgód na odstępstwa od spełniania wymagań jakościowych dla wody;
- 3) uregulowanie obowiązków dostawców wody (w szczególności przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych), organów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej w zakresie wykonania oceny strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wielkości wycieków wody) oraz opracowania planów działania w celu ograniczenia strat wody;
- 4) zobowiązanie dostawców wody do wykonywania ocen ryzyka w obszarach zasilania ujęć wody i systemach zaopatrzenia w wodę oraz podejmowania działań mających na celu zarządzanie tym ryzykiem; określenie kompetencji organów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w zakresie opiniowania przeprowadzonych ocen ryzyka;
- 5) zobowiązanie właścicieli lub zarządców nieruchomości do wykonywania ocen ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych, uregulowanie procedur nabywania uprawnień do wykonywania tych ocen;
- 6) określenie kompetencji właściwych organów w zakresie wydawania ocen lub zgód dotyczących stosowania materiałów lub wyrobów służących do dystrybucji albo uzdatniania wody; określenie zasad dopuszczania do użytkowania materiałów i wyrobów budowlanych kontaktujących się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, z uwzględnieniem mechanizmu europejskiej listy pozytywnej, oraz materiałów i wyrobów stosowanych do uzdatniania wody;
- 7) ustanowienie procedur i nałożenie obowiązków na organy lub inne jednostki organizacyjne gminy oraz dostawców wody w zakresie identyfikacji osób lub grup ludności pozbawionych dostępu albo posiadających ograniczony dostęp do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, podejmowania działań w celu zapewnienia lub poprawy dostępu tych osób / grup do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- 8) szczegółowe uregulowanie obowiązków dostawców wody w zakresie informowania konsumentów o jakości, cenach i zużyciu wody oraz określenie środków przekazywania tych informacji;
- 9) określenie kompetencji właściwych organów w zakresie opracowywania zbiorów danych i sprawozdań na potrzeby wypełnienia zobowiązań raportowych dotyczących działań, o

których mowa w pkt 2–5 i 7, wobec KE, Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób.

W ramach realizacji wniosków po kontroli NIK „*Gospodarowanie zasobami wodnymi przez przedsiębiorstwa wodociągowe w gminach wiejskich*” przewiduje się zmianę art. 21 u.z.z.w.i.z.o.ś., polegającą na zwolnieniu z obowiązku opracowania wieloletniego planu przedsiębiorstw wodociągowych, które nie tylko nie planują budowy urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych, ale również nie planują ich modernizacji.

Poniżej przedstawiono szczegółowe wyjaśnienie do poszczególnych przepisów przewidzianych w projekcie ustawy:

Art. 1 projektu ustawy

– zmiany przewidziane w u.z.z.w.i.z.o.ś.

Tytuł u.z.z.w.i.z.o.ś.

Wprowadzenie w dyrektywie (UE) 2020/2184 definicji pojęcia dostawcy wody i objęcie jej zakresem regulacji także innych dostawców wody, niż przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne powoduje konieczność rozszerzenia zakresu regulacji u.z.z.w.i.z.o.ś. poza zbiorowe zaopatrzenie w wodę, co wiąże się z koniecznością zmiany tytułu u.z.z.w.i.z.o.ś. w sposób uwzględniający całokształt zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Odnosnik nr 1 do u.z.z.w.i.z.o.ś.

W celu zapewnienia kompletności i jednolitości odniesień do aktów prawnych Unii Europejskiej wdrażanych przez u.z.z.w.i.z.o.ś., oprócz zastąpienia, w odnośniku nr 1 do u.z.z.w.i.z.o.ś., odniesienia do dyrektywy 98/83/WE, która w myśl art. 26 ust. 1 dyrektywy (UE) 2020/2184 utraci moc z dniem 13 stycznia 2023 r., odniesieniem do dyrektywy (UE) 2020/2184, przewiduje się:

- uzupełnienie metryczki promulgacyjnej dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych i dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- dodanie odniesienia do dyrektywy Komisji 2009/90/WE z dnia 31 lipca 2009 r. ustanawiającej, na mocy dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady,

specyfikacje techniczne w zakresie analizy i monitorowania stanu chemicznego wód, której art. 6 został wdrożony przez art. 12 ust. 4 i art. 12a u.z.z.w.i.z.o.ś.

Art. 1 u.z.z.w.i.z.o.ś. – wprowadzenie do wyliczenia

Analogicznie do tytułu u.z.z.w.i.z.o.ś. – zakłada się zmianę brzmienia przepisu w związku z potrzebą stosowania zasad dostarczania wody o odpowiedniej jakości przez wszystkich dostawców wody.

Art. 1 pkt 1 lit. d u.z.z.w.i.z.o.ś.

Dodanie w projekcie ustawy o zmianie u.z.z.w.i.z.o.ś. przepisu dotyczącego konieczności podejmowania działań w celu poprawy powszechnego dostępu ludności do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi ma na celu wprowadzenie do ustawy założeń dyrektywy (UE) 2020/2184 w obszarze poprawy powszechnego dostępu do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Art. 1a u.z.z.w.i.z.o.ś.

Zgodnie z art. 3 dyrektywy (UE) 2020/2184, przepisy u.z.z.w.i.z.o.ś. nie mają zastosowania do:

- a) naturalnych wód mineralnych (o których mowa w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 2021 oraz z 2022 r. poz. 24 i 138)),
- b) wód leczniczych (wskazanych w art. ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1072 i 1261) oraz dla których warunki i wymagania sanitarne określają przepisy wydane na podstawie art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1301), a także wód termalnych i solanek, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze),
- c) wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, indywidualnie dostarczanej w ilościach niższych niż średnio 10 m³ na dobę lub dostarczanej mniej niż 50 osobom, chyba że woda jest dostarczana w ramach działalności gospodarczej lub do budynków użyteczności publicznej lub do budynków zamieszkania zbiorowego lub do podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze, wykorzystujące wodę.

Art. 2 u.z.z.w.i.z.o.ś.

W ustawie o zmianie u.z.z.w.i.z.o.ś. projektuje się, zgodnie z przepisami dyrektywy (UE) 2020/2184, definicje nowych pojęć:

- a) budynek użyteczności publicznej, budynek zamieszkania zbiorowego – są to pojęcia, które zostały zdefiniowane w celu wdrożenia w u.z.z.w.i.z.o.ś. pojęcia obiektu priorytetowego,
- b) dostawca wody – podmiotem dostarczającym wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi do odbiorców wody nie jest jedynie przedsiębiorstwo wodociągowe, ale każdy dostawca wody (pojęcie szersze); dostawca wody jest jednym z adresatów przepisów u.z.z.w.i.z.o.ś., na którego zostaje nałożonych szereg obowiązków ustawowych i będzie na niego nałożona konieczność respektowania zapisów ustawy,
- c) obiekty priorytetowe – budynki użyteczności publicznej i budynki zamieszkania zbiorowego, których użytkownicy mogą być narażeni na ryzyko związane z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi; wprowadzenie pojęcia obiektu priorytetowego wiąże się z nałożeniem określonych obowiązków na właścicieli lub zarządców takich obiektów,
- d) podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184, czyli podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463),
- e) przedsiębiorstwo spożywcze – definicja włączona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184, na podstawie art. 3 pkt 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002,
- f) ryzyko – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184 – połączenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia niebezpiecznego oraz dotkliwości jego skutków, w przypadku pojawienia się zagrożenia i zdarzenia niebezpiecznego w systemie zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi,
- g) skład – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184 – skład chemiczny metalu, emalii, ceramiki lub innego materiału nieorganicznego,
- h) strefa zaopatrzenia – określony geograficznie obszar, na którym woda przeznaczona do spożycia przez ludzi pochodzi z jednego lub większej liczby źródeł i na którym jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi można uznać za w przybliżeniu jednorodną; definicja

istotna dla obszaru przepisów odnoszących się do wymagań w zakresie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

- i) substancja promieniotwórcza – definicja określa substancję zawierającą jeden lub więcej izotopów promieniotwórczych o takiej aktywności lub stężeniu promieniotwórczym, które nie mogą być pominięte z punktu widzenia ochrony przed promieniowaniem; definicja konieczna do wprowadzenia ze względu na istotę wartości parametrycznej której przekroczenie – zgodnie z regulacjami ustawy, może stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi i której przekroczenie może uzasadniać podejmowanie działań naprawczych służących poprawie jakości wody do poziomu zgodnego z wymogami dotyczącymi ochrony zdrowia ludzi,
- j) substancja wyjściowa – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184; substancja wyjściowa, to określenie substancji, która została dodana w sposób zamierzony w produkcji materiałów organicznych lub mieszanin do materiałów cementowych,
- k) wartość parametryczna – wartość parametru jakości wody, w tym zawartość substancji promieniotwórczej w wodzie, w przypadku przekroczenia której należy ocenić, czy przekroczenie to stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzi wymagające działania oraz – w razie konieczności – podjąć działania naprawcze służące poprawie jakości wody do poziomu zgodnego z wymogami dotyczącymi ochrony zdrowia ludzi lub akceptowalności wody przez konsumentów; definicja istotna dla obszaru przepisów odnoszących się do wymagań w zakresie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- l) wewnętrzny system wodociągowy – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184; wewnętrzny system wodociągowy to system obejmujący przewody wodociągowe wraz z uzbrojeniem i urządzeniami zainstalowane między kranami używanymi zwykle do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a siecią wodociągową, na który składa się wewnętrzna instalacja wodociągowa oraz przyłącze wodociągowe, pod warunkiem, że podlega ono odpowiedzialności odbiorcy usług w zakresie, o którym mowa w art. 5 ust. 2 u.z.z.w.i.z.o.ś.; pojęcie istotne w aspekcie wprowadzenia ustawowego obowiązku oceny ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych,
- m) woda przeznaczona do spożycia przez ludzi – woda w stanie pierwotnym lub po uzdatnieniu, przeznaczona do picia, gotowania, przygotowania żywności lub innych celów domowych, niezależnie od jej pochodzenia i od tego, czy jest dostarczana z sieci dystrybucyjnej, cystern, w tym również przewoźnych zbiorników, lub rozlewana do butelek

lub pojemników, z uwzględnieniem wody źródlanej, oraz woda wykorzystywana przez każde przedsiębiorstwo spożywcze do wytworzenia, przetworzenia, konserwowania lub wprowadzania do obrotu produktów lub substancji przeznaczonych do spożycia przez ludzi; definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184,

- n) zagrożenie – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184; zagrożenie oznacza każdy czynnik biologiczny, chemiczny, fizyczny lub radiologiczny w wodzie lub inny czynnik wpływający na stan jakościowy lub ilościowy wody, który potencjalnie może mieć szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi,
- o) zdarzenie niebezpieczne – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184; zdarzenie niebezpieczne to zdarzenie, które wprowadza zagrożenie do systemu zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub nie doprowadza do wyeliminowania tego zagrożenia z tego systemu.

Art. 2a u.z.z.w.i.z.o.ś.

Proponuje się przepisy wprowadzające podział parametrów jakości wody ze względu na stopień zagrożenia dla zdrowia ludzi. Podział taki pozwala różnicować terminy przekazywania przez dostawców wody sprawozdań z badań jakości wody oraz informacji o przekroczeniach wartości parametrycznych i działaniach naprawczych organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub samorządu terytorialnego. Jest też istotny z punktu widzenia przeprowadzania ocen ryzyka.

Art. 5 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Proponuje się przepisy doprecyzowujące pojęcie odpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Przewiduje się zobowiązanie wszystkich dostawców wody do zapewnienia odpowiedniej jej jakości i określa się w tym celu zadania dostawców w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody.

Art. 5a–5n u.z.z.w.i.z.o.ś.

Projektowany przepis ma na celu ustanowienie obowiązku podejścia do bezpieczeństwa wody opartego na ryzyku, obejmującego cały łańcuch dostaw wody, bazującego na ocenie ryzyka i zarządzanie ryzykiem w obszarze zasilania dla punktów poboru wody, ocena ryzyka i zarządzanie ryzykiem w systemie zaopatrzenia w wodę oraz ocena ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych. Dostawcy wody zobowiązani są do przeprowadzenia oceny ryzyka i zarządzanie ryzykiem w następujących elementach łańcucha dostaw wody:

- w obszarach zasilania punktów poboru – po raz pierwszy w terminie do 31.12.2026 r., a następnie co 6 lat,

- w systemie zaopatrzenia w wodę – po raz pierwszy w terminie do 30.06.2028 r., a następnie co 6 lat.

Powyższe oceny ryzyka podlegają zaopiniowaniu przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Z kolei właściciel lub zarządca budynku dokonuje oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym po raz pierwszy w terminie do 30.06.2028 r.

Zakłada się, że państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny przekazuje otrzymane od dostawców wody oceny ryzyka w obszarach zasilania punktów poboru oraz w systemie zaopatrzenia w wodę właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu, który następnie przekazuje je Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu – w odpowiednio wskazanych terminach.

Za zgodą właściwych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej możliwe będzie odstąpienie od dokonywania oceny ryzyka i stosowania środków zarządzania ryzykiem w systemie zaopatrzenia w wodę w przypadku, gdy takie odstąpienie nie wpłynie negatywnie na jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Projektowane przepisy określają zakres oceny ryzyka w poszczególnych elementach łańcucha dostaw wody. W wewnętrznym systemie wodociągowym ocena ta obejmuje ogólną analizę materiałów użytych do jego budowy w powiązaniu z potencjalnym wpływem na jakość wody w danym punkcie czerpalnym. W odniesieniu do wewnętrznych systemów wodociągowych obiektów priorytetowych pod uwagę brane są również wyniki badań w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* lub stężenia ołowiu w wodzie znajdującej się w wewnętrznym systemie wodociągowym.

Przewiduje się również wyróżnienie głównych grup obiektów priorytetowych, ze względu na konieczność monitoringu bakterii z rodzaju *Legionella* lub ołowiu w wewnętrznych systemach wodociągowych, a także nałożenie na właściciela lub zarządcę obowiązku zgłoszenia budynku jako obiektu priorytetowego do właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zakłada się, że państwowy powiatowy inspektor nadzoru budowlanego przekazuje otrzymane od właścicieli lub zarządców budynków oceny ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi nadzoru budowlanego, który następnie przekazuje je Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego – w odpowiednio wskazanych terminach. W przypadku konieczności monitoringu bakterii z

rodzaju *Legionella* lub ołowiu, informacje mają być przekazywane również organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Art. 6a u.z.z.w.i.z.o.ś.

Proponuje się przepisy określające obowiązki przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie informowania konsumentów o jakości, cenach i zużyciu wody oraz sposoby udostępniania informacji.

Art. 6b u.z.z.w.i.z.o.ś.

Proponuje się przepisy określające obowiązki organów wykonawczych gminy i dostawców wody w zakresie poprawy powszechnego dostępu ludności do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz obowiązki organów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w zakresie przekazywania do Komisji Europejskiej informacji o działaniach podejmowanych na rzecz polepszenia dostępu do wody.

Art. 12 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Przewiduje się uchylenie ust. 2 i 3 w związku z podmiotowym i przedmiotowym nakładaniem się przepisów na projektowane, bardziej precyzyjne regulacje art. 12ae u.z.z.w.i.z.o.ś.

Art. 12a u.z.z.w.i.z.o.ś.

Projektowana ustawa zakłada odejście od zatwierdzania, przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, systemu jakości prowadzonych przez laboratoria badań wody na rzecz przyjęcia, że badania jakości wody mają być wykonywane przez laboratoria akredytowane tj. podmioty posiadające akredytację na zgodność z wymaganiami PN-EN ISO/IEC 17025 w zakresie pobierania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i wykonywania badań według metod referencyjnych określonych dla analiz wody w przepisach wydanych na podstawie art. 13. Warunkiem koniecznym dla działania w tym obszarze prawnym laboratoriów, nie będących w strukturach organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jest wpisanie przez Głównego Inspektora Sanitarnego laboratorium na listę laboratoriów uprawnionych do badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Lista laboratoriów będzie publicznie dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

Projektowana regulacja art. 12a ma na celu zagwarantowanie badania wody wyłącznie przez laboratoria akredytowane i o odpowiednim systemie kontroli jakości, z uwagi na to, iż laboratoria o odpowiednim systemie kontroli jakości zapewniają rzetelne wyniki badań i właściwą jakość wyników analiz oraz stosowanych metod badawczych. Powszechność

akredytacji zapewnia wysoki poziom świadczonych usług, tj. m.in. wykonywanie badań zgodnie z najlepszą praktyką laboratoryjną, duża wiarygodność otrzymanych wyników, w wyniku np. ciągłego podnoszenia kwalifikacji osób wykonujących badania, udziału laboratoriów w badaniach biegłości.

Do projektu ustawy proponuje się dodanie nowego przepisu dotyczącego wymagań dla próbkobiorców. Pobieranie próbek wody do spożycia przez ludzi ma być dokonywane w oparciu o akredytowane metody pobierania próbek oraz badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, o ile zostały one określone. Pobieranie próbek wody ma kluczowe znaczenie w procesie określenia jakości wody. Niewłaściwe pobieranie próbek wody może wpłynąć na wynik badania co może prowadzić do błędnie podejmowanych decyzji i w konsekwencji niepotrzebnych działań przez podmioty właściwe do np. podjęcia działań naprawczych.

W projektowanej ustawie wprowadzone zostały przepisy dot. kontroli laboratoriów badania wody. Kontrola laboratoriów przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w związku z wprowadzeniem m.in. akredytacji laboratoriów, zostanie ograniczona do ewentualnej kontroli w zakresie wywiązywania się z obowiązków przekazywania sprawozdań oraz ich formy, jak również przekazywania do Głównego Inspektora Sanitarnego aktualnych informacji dotyczących laboratorium.

W projektowanej ustawie wprowadzono także obowiązki dla państwowych wojewódzkich inspektorów sanitarnych do okresowego przeprowadzania analiz na nadzorowanym terenie w zakresie zapotrzebowania na badania i możliwości ich realizacji przez laboratoria wpisane na listę laboratoriów jak również próbkobiorców uprawnionych do pobierania próbek wody.

Art. 12aa–12ad u.z.z.w.i.z.o.ś.

Przepisy art. 12aa stanowią zasadniczo przeniesienie przepisów § 10 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294), które dotyczą terminów przekazywania cząstkowych lub całościowych sprawozdań z badań jakości wody, obowiązków przekazywania sprawozdań podmiotowi zlecającemu badanie oraz właściwemu państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu oraz wymogów co do informacji zawartych w tych sprawozdaniach.

Art. 12ab określa katalog zamknięty zadań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowanych w ramach nadzoru nad jakością wody, w szczególności w zakresie:

- monitorowania i weryfikacji wywiązywania się dostawców wody z obowiązków mających na celu zapewnienie należytej jakości dostarczanej wody, w tym z realizacji badań jakości wody zgodnych z harmonogramem, terminowego przekazywania sprawozdań z badań jakości wody, realizacji harmonogramu działań naprawczych – jeżeli zostało udzielone odstępstwo,
- akceptacji, na wniosek producenta wody, zmian w harmonogramie lub częstotliwości monitorowania parametrów wynikających z oceny ryzyka oraz analizy ryzyka zdrowotnego oraz właściwego informowania w tym zakresie,
- wykonywania badań jakości wody, w tym jakości ciepłej wody w celu wykrywania bakterii z rodzaju *Legionella*, badań kontrolnych po zakończenia działań naprawczych przez dostawców wody,
- gromadzenia, weryfikacji, analizy i oceny danych w wyniku prowadzonego monitoringu jakości wody,
- informowania właściwych organów o jakości wody,
- prowadzenia wykazów dostawców wody, urządzeń wodociągowych i miejsc pobierania próbek wody objętych monitoringiem jakości wody.

W ramach nadzoru nad jakością wody, z katalogu zadań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej został usunięty obowiązek zatwierdzania oceny ryzyka w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego. Zmiana ta ma na celu dostosowanie do wprowadzonej w przepisach projektu ustawy definicji dostawcy wody oraz nałożonego obowiązku na dostawców wody prowadzenia oceny ryzyka.

Art. 12ac został co do zasady przeniesiony z § 21 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294) z uwagi na to, że zawiera on normy, które dotyczą praw i obowiązków podmiotów i jako takie, powinny znaleźć się w przepisach rangi ustawowej.

Ponadto, przepisy omawianego artykułu dostosowano do nowej siatki pojęciowej ustawy.

Modyfikacje w stosunku do dotychczasowego przepisu rozporządzenia polegają również na skorygowaniu odesłań do wartości parametrycznych dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które nadal będą określone w przepisach wydawanych na podstawie art. 13 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Co do zasady omawiany artykuł utrzymuje dotychczasowe obowiązki właściwych państwowych inspektorów sanitarnych w zakresie stwierdzenia:

- przydatność wody do spożycia na warunkach udzielonego odstępstwa,
- warunkowej przydatności wody do spożycia,
- braku przydatności wody do spożycia.

Warunkową przydatność wody do spożycia właściwy państwowy inspektor sanitarny może stwierdzić w przypadku stwierdzenia przekroczenia w badanej próbce wody wartości parametrycznych poszczególnych parametrów jakości wody wskazanych w akcie wykonawczym wydanym na podstawie art. 13 ustawy.

Brak przydatności do spożycia stwierdza się, jak dotychczas, w przypadku przekroczenia parametrów mikrobiologicznych oraz w sytuacji, gdy woda jest niezdatna do użycia, a jej jakość zagraża zdrowiu konsumentów - z jednoczesnym wskazaniem, po przeprowadzeniu oceny bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, czy woda może być wykorzystywana do innych celów niż do spożycia przez ludzi.

W powyższych przypadkach właściwy państwowy inspektor sanitarny będzie nakazywał podjęcie działań naprawczych przez dostawców wody oraz opiniował termin realizacji tych działań naprawczych. O ich zakończeniu informowany będzie niezwłocznie właściwy wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

Wprowadza się także ustawowe domniemanie, że dostarczana woda ma odpowiednią jakość, jeżeli nie stwierdzono:

- braku przydatności wody do spożycia,
- warunkowej przydatności wody do spożycia.

Tym samym zbędne będzie stwierdzanie przez państwowego inspektora sanitarnego przydatności wody do spożycia, z wyjątkiem sytuacji, w której dostawca wody lub właściciel lub zarządca budynku zakończył działania naprawcze.

Projektowane regulacje art. 12ad nakładają na organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obowiązek dokonywania ocen obszarowych jakości wody oraz szacowania ryzyka zdrowotnego. W projekcie ustawy określono również zakres informacji, które należy uwzględnić w tej ocenie, jak i częstości jej realizacji – nie rzadziej niż raz na rok. Wskazano, że ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz szacowanie ryzyka zdrowotnego dotyczy pięciu obszarów tj. strefy zaopatrzenia, gminy, powiatu,

województwa i kraju. W oparciu o dokonany podział obszarowy wskazano organy państwowej inspekcji sanitarnej, które dokonują tej oceny:

- dla strefy zaopatrzenia, obszaru gminy i powiatu – właściwy państwowy powiatowy lub graniczny inspektor sanitarny,
- dla obszaru województwa – właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny,
- dla obszaru kraju – Główny Inspektor Sanitarny.

Oceny dla strefy zaopatrzenia, obszaru gminy i powiatu przekazywane są do wiadomości właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz starosty w terminie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy, a oceny dla obszaru województwa do wiadomości właściwego marszałka województwa.

Przedmiotowe zmiany uwzględniają potrzebę dostosowania regulacji do wprowadzonej w przepisach projektu ustawy definicji dostawcy wody.

Art. 12ae ust. 1, 2, 3, 4, 5 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Przedmiotowe przepisy określają zadania poszczególnych organów państwowej inspekcji sanitarnej w ramach nadzoru nad materiałami do budowy systemów zaopatrzenia w wodę i wewnętrznych systemów wodociągowych oraz chemikaliami i materiałami filtracyjnymi stosowanymi w procesach uzdatniania wody, w zakresie:

- wydawania oceny higienicznej dla materiału lub chemikaliów stosowanego w procesie uzdatniania wody,
- wydawania zgody na zastosowanie nowych technologii uzdatniania wody,
- dokonywania weryfikacji, czy materiał stosowany do dystrybucji wody nie uwalnia do wody niebezpiecznych substancji lub substancji, które w inny sposób negatywnie wpływają na jakość wody.

Przepisy wskazują, który organ państwowej inspekcji sanitarnej prowadzić będzie wykaz wydanych ocen higienicznych dla materiałów i chemikaliów stosowanych w procesach uzdatniania wody oraz wykaz parametrów, które wymagają monitorowania w wodzie dostarczonej odbiorcom usług z uwagi na zastosowane materiały w procesach uzdatniania lub dystrybucji wody i częstotliwość ich badania. Przepisy wskazują również, który organ państwowej inspekcji sanitarnej prowadzić będzie wykaz zgód na zastosowanie nowych technologii uzdatniania wody oraz który organ państwowej inspekcji sanitarnej prowadzić

będzie wykaz parametrów, które wymagają monitorowania w wodzie dostarczanej odbiorcom usług z uwagi na stosowane nowe technologie, a także częstotliwość badania tych parametrów.

Art. 12ae ust. 6 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Przedmiotowy przepis wdraża art. 11 i 12 dyrektyw (UE) 2020/2184, które dotyczą minimalnych wymogów w zakresie materiałów kontaktujących się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz materiałów filtracyjnych i chemikaliów do uzdatniania wody i reguluje kwestie wpływu tych materiałów i chemikaliów na zdrowie ludzi, parametry organoleptyczne wody, rozwój drobnoustrojów oraz poziom zanieczyszczenia wody.

Art. 12ae ust. 7 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Przedmiotowy przepis stanowi, iż do produkcji materiałów służących do budowy systemów zaopatrzenia w wodę i wewnętrznych systemów wodociągowych stosuje się substancje wyjściowe, składry lub składniki zatwierdzone w ramach europejskiej listy pozytywnej.

Art. 12ae ust. 8 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Zgodnie z przedmiotowym przepisem, przepisów występujących w ust. 1-5 i w ustępie 7 nie stosuje się w przypadku dostawców wody, którzy dostarczają wodę indywidualnie mniej niż 50 osobom lub w ilości mniejszej niż 10 m³ na dobę prowadząc działalność gospodarczą albo dostarczając wodę do budynków użyteczności publicznej, budynków zamieszkania zbiorowego lub do podmiotów działających na rynku spożywczym, które wykorzystują wodę.

Art. 12af ust. 1, 2, 3, 4, 5 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Przedmiotowe przepisy regulują kwestie informowania konsumentów o jakości wody przez komunikaty opracowywane przez organy inspekcji sanitarnej i rozpowszechniane przez wójtów, burmistrzów, prezydentów miast w przypadkach, gdy:

- dostawca wody wystąpi do organów państwowej inspekcji sanitarnej z wnioskiem na udzielenie zgody na odstępstwo, w przypadku gdy woda nie spełnia wymagań dotyczących jakości i nie jest możliwe przywrócenie odpowiedniej jakości wody w terminie 30 dni, bądź kiedy w sytuacji braku efektywności przeprowadzonych działań naprawczych dostawca wody wystąpi o udzielenie drugiej zgody na odstępstwo które nie może trwać dłużej niż kolejne trzy lata,
- stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia, wraz z informacją o zaleceniach i ewentualnych ograniczeniach jej wykorzystania,

- stwierdzono brak przydatności wody do spożycia, z jednoczesnym wskazaniem możliwości jej wykorzystania do innych celów niż do spożycia.

Przepisy doprecyzowują, iż komunikaty określone w ust. 1 powinny zawierać :

- dane o przekroczeniach wartości parametrycznych oraz związanych z nimi zagrożeniach zdrowotnych,
- informacje o możliwości poprawy jakości wody,
- zalecenia mające na celu minimalizację zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Dostawcy wody informują konsumentów o podejmowanych oraz planowanych działaniach naprawczych mających na celu zapewnienie odpowiedniej jakości dostarczanej wody oraz wskazanie terminu ich zakończenia. Inne informacje o jakości wody, niż wskazane w ust. 1 konsumenci mogą uzyskać w drodze dostępu do informacji publicznej albo z informacji umieszczonych na stronach internetowych urzędów gminy bądź dostawców wody.

Art. 12ag ust. 1, 2 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Przedmiotowy przepis doprecyzowuje kwestie przedstawiania przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast w porozumieniu z odpowiednimi organami państwowej inspekcji sanitarnej informacji:

- o obszarze gminy na który jest dostarczana woda podlegająca badaniom jakości wody,
- o obszarze gminy na którym woda nie została objęta obowiązkiem wykonywania badań jakości wody,
- o zagrożeniach wynikających z braku wykonywania badań jakości wody,
- wskazujących czynności, które mogą zostać podjęte w przypadku zanieczyszczenia wody.

Wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast niezwłocznie przekazują zalecenia konsumentom oraz możliwości awaryjnego zaopatrzenia w wodę w przypadku pojawienia się zagrożenia dla zdrowia wskutek nieodpowiedniej jakości wody.

Art. 12ag ust. 3, 4, 5, 6 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Przepisy stanowią, iż dostawcy wody, którzy dostarczają wodę indywidualnie mniej niż 50 osobom lub w ilości mniejszej niż 10 m³ na dobę prowadząc działalność gospodarczą albo dostarczając wodę do budynków użyteczności publicznej, budynków zamieszkania zbiorowego lub do podmiotów działających na rynku spożywczym, które wykorzystują wodę są zobligowani do udzielania konsumentom informacji o braku spełniania wymagań dotyczących wody. Dostawca wody załączając wyniki badań jakości wody występuje do odpowiednich

organów państwowej inspekcji sanitarnej o dokonanie oceny zagrożeń wskutek braku spełnienia wymagań dot. jakości wody. Jeżeli organy inspekcji sanitarnej stwierdzą w ocenie zagrożenia, wskazują wtedy czynności które mogą być podjęte w celu ochrony zdrowia ludzi, dostawcy wody zaś informują o nich konsumentów oraz udzielają porad dotyczących przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Art. 12ah – ao u.z.z.w.i.z.o.ś.

Jak podkreślono w dyrektywie (UE) 2020/2184 państwa członkowskie w określonych przypadkach mają możliwość przyznawania odstępstw od wymagań dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Projekt ustawy zakłada, że w przypadku, gdy woda nie spełnia wymagań chemicznych i nie jest możliwe przywrócenie jej jakości do stanu wymaganego przepisami ustawy w terminie 30 dni, dostawca wody występuje z wnioskiem do właściwego państwowego powiatowego lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego o udzielenie zgody na odstępstwo od tych wymagań. Przed udzieleniem zgody na odstępstwo właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny przekazuje kompletną dokumentację do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, który to weryfikuje poprawność przeprowadzenia postępowania w sprawie udzielenia zgody na odstępstwo. Po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego udzielana jest zgoda.

W ślad za dyrektywą (UE) 2020/2184 wskazano, że udzielenie zgody na odstępstwo jest dopuszczalne, jeżeli nie będzie stanowić potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego, a zaopatrzenie w wodę o właściwej jakości nie będzie mogło być niezwłocznie zrealizowane za pomocą żadnych innych środków. Wydawanie tych odstępstw, zgodnie z dyrektywą (UE) 2020/2184 musi być ograniczone do możliwie najkrótszego czasu, nieprzekraczającego 3 lat i dotyczyć wyłącznie przypadków, gdy utworzono nową strefę zaopatrzenia, wykryto nowe źródło zanieczyszczenia w strefie zaopatrzenia lub ustanowiono wartość dla nowych parametrów lub ustanowiono nową wartość dla obowiązujących parametrów albo gdy wystąpiła nieprzewidziana i wyjątkowa sytuacja w istniejącej strefie zaopatrzenia, która to sytuacja mogłaby prowadzić do tymczasowego ograniczonego przekroczenia wartości parametrycznych. W wyjątkowych okolicznościach, gdy nie było możliwe pełne wprowadzenie zamierzonych działań naprawczych mających na celu zapewnienie jakości wody spełniającej wymagania, możliwe jest udzielenie się drugiej zgody, której okres obowiązywania także nie może przekraczać trzech lat.

Ponadto, w celu zapewnienia podjęcia szybkich i skutecznych działań na dostawcę wody został nałożony obowiązek przekazywania właściwym organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej, właściwemu wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) oraz właściwemu wojewodzie, co 3 miesiące od dnia złożenia wniosku o zgodę na odstępstwo, szczegółowych sprawozdań z podejmowanych działań naprawczych wraz ze wskazaniem zaplanowanych działań w następnym okresie sprawozdawczym. W projektowanej ustawie przewidziano również obowiązek dla właściwych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej niezwłocznego poinformowania o udzielonej zgodzie właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta), w szczególności o rodzaju i warunkach przyznanego odstępstwa, a także zapewnienia doradztwa konsumentom, dla których odstępstwo może stanowić szczególne ryzyko. W celu zapewnienia skutecznych działań w zakresie poprawy jakości wody, w projekcie ustawy przewidziano także obowiązek informowania ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej o złożeniu przez dostawcę wody wniosku o udzielenie zgody na drugie odstępstwo oraz w przypadku braku realizacji lub opóźnienia w realizacji harmonogramu działań naprawczych przez dostawcę wody. Wskazano także, iż Główny Inspektor Sanitarny prowadzi rejestr udzielonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej odstępstw. Ponadto, w ustawie nałożono obowiązek zapewnienia Komisji Europejskiej, Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiemu Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób dostępu do danych z ww. rejestru w zakresie dotyczącym informacji o strefie zaopatrzenia, dla której udzielono zgody na odstępstwo (wraz ze wskazaniem dobowej produkcji wody, liczby ludności zaopatrywanej w wodę, ewentualnego wpływu odstępstwa na podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze), przyczyny udzielenia zgody oraz parametrów jakości wody, dla których zostało ono udzielone wraz z wynikami przeprowadzonego wcześniej monitorowania tych parametrów (jeżeli dotyczy) oraz wskazaniem dla nich tymczasowych wartości parametrycznych. W ramach realizacji ww. obowiązku Główny Inspektor Sanitarny zapewnia Komisji Europejskiej, Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiemu Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób dostęp do informacji o częstotliwości badań jakości wody w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody w odniesieniu do parametrów jakości wody, których dotyczy odstępstwo, harmonogramie działań naprawczych wraz ze wskazaniem ich kosztów oraz okresie obowiązywania odstępstwa.

Art. 12b ust. 1 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Zmiany przepisu ma na celu doprecyzowanie obowiązków Głównego Inspektora Sanitarnego, w zakresie przekazywania sprawozdań z badania jakości wody przeznaczonej do spożycia

przez ludzi do Komisji Europejskiej, po ich zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

Art. 13 pkt 1, 5a, 5b, 6, 8, 9 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Zmiana przepisu ma na celu modyfikację upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw zdrowia do wydania przepisów wykonawczych w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z uwagi na konieczność:

- doprecyzowania i uzgodnienia art. 13 pkt 1 u.z.z.w.i.z.o.ś. z siatką pojęciową ustawy, poprzez wskazanie, że wymaganiami dotyczącymi jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi są w szczególności wartości parametryczne (dopuszczalne wartości parametrów jakości wody),
- przekazania do szczegółowego uregulowania w akcie wykonawczym sposobu dokonywania ocen ryzyka i zarządzania ryzykiem w całym łańcuchu dostaw wody (w projektowanych przepisach art. 13 pkt 5a i 5b u.z.z.w.i.z.o.ś.),
- uzgodnienia art. 13 pkt 6 u.z.z.w.i.z.o.ś. z siatką pojęciową ustawy, w zakresie pojęcia materiałów do budowy systemów zaopatrzenia w wodę i wewnętrznych systemów wodociągowych (materiałów kontaktujących się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi) oraz pojęcia chemikaliów i materiałów filtracyjnych stosowanych w procesach uzdatniania wody,
- uchylenia art. 13 pkt 9 u.z.z.w.i.z.o.ś., ponieważ przewiduje się całościowe uregulowanie sposobu postępowania przed organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w przypadku, gdy woda przeznaczona do spożycia przez ludzi nie spełnia wymagań jakościowych, w przepisach u.z.z.w.i.z.o.ś.

Art. 19a ust. 4 pkt 4, 5 u.z.z.w.i.z.o.ś.

W art. 19a ust. 4 pkt 4 u.z.z.w.i.z.o.ś. proponuje się skreślenie wyrazów „z uwzględnieniem przepływów średniodobowych i maksymalnych godzinowych”, ponieważ z technicznego punktu widzenia podanie tych wartości we wniosku o przyłączenie do sieci nie jest niezbędne w zakresie zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia (przyłączenia do sieci wodociągowej), którego dotyczy przepis. Natomiast wyrazy „oraz wielkości ładunku zanieczyszczeń” proponuje się przenieść z art. 19a ust. 4 pkt 4 do art. 19a ust. 4 pkt 5 u.z.z.w.i.z.o.ś., ponieważ dotyczą one odprowadzania ścieków (przyłączenia do sieci kanalizacyjnej), a nie zaopatrzenia w wodę.

Art. 21 ust. 1, 7 u.z.z.w.i.z.o.ś.

W ramach realizacji wniosków po kontroli NIK „*Gospodarowanie zasobami wodnymi przez przedsiębiorstwa wodociągowe w gminach wiejskich*”, w art. 21 u.z.z.w.i.z.o.ś. proponuje się modyfikacje przepisów mające na celu zwolnienie przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, które nie tylko nie planują budowy urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych, ale również nie planują ich modernizacji, z obowiązku opracowania wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych.

Art. 29 ust. 3b, 4, 6, 12 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Proponuje się wprowadzenie administracyjnych kar pieniężnych nakładanych na właścicieli lub zarządców budynków, którzy nie sporządzają i nie przechowują oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym, nie podejmują działań naprawczych w tym zakresie, nie usuwają ołowiu z wewnętrznego systemu wodociągowego, przekazują po terminie sprawozdanie z przeprowadzonej oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym. Projekt ustawy zakłada również nałożenie administracyjnych kar pieniężnych na właścicieli lub zarządców budynków, którzy nie uzyskali opinii przygotowanej przez instytut badawczy lub międzynarodowy instytut naukowy działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub instytut naukowy Polskiej Akademii Nauk lub uczelnię w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) w zakresie dotyczącym ograniczeń związanych z korzystaniem z wody wraz z określeniem okresu w jakim taka woda może być używana, uwzględniając aspekty dotyczące bezpieczeństwa zdrowotnego. Przewiduje się, że kary te będzie wymierzał organ odpowiedzialny, zgodnie z projektowanym art. 5j ust. 3 u.z.z.w.i.z.o.ś., za monitorowanie i weryfikację wywiązywania się właściciela lub zarządcy budynku z obowiązku dokonywania oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym, tj. właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny lub państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, w drodze decyzji administracyjnej. Proponuje się wysokość kary w przedziale kwotowym od 9000 zł do 60000 zł, który stanowi 3-krotność kosztów przeprowadzenia oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym wskazanych w OSR projektu ustawy. Natomiast w zakresie przekazania po terminie sprawozdania z przeprowadzonej oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym planuje się nałożenie kary w wysokości 100 zł za każdy dzień opóźnienia, przy czym jej maksymalna wielkość nie przekraczać będzie 36 500 zł. Przyjmuje się, że organem wyższego

stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w sprawach przedmiotowych kar będzie:

- właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny – w przypadku decyzji wydanych przez właściwego państwowego powiatowego lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego,
- Główny Inspektor Sanitarny – w przypadku decyzji wydanych przez właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

Art. 2 projektu ustawy

– zmiana przewidziana w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88)

Art. 29a ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane

W związku ze zmianą tytułu u.z.z.w.i.z.o.ś. wyrazy „o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę” zastępuje się wyrazami „o zaopatrzeniu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi”.

Art. 3 projektu ustawy

– zmiana przewidziana w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, 2127 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 1079 i 1260)

Art. 400a ust. 1 pkt 2b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska

Przewiduje się możliwość dofinansowania przedsięwzięć związanych z zaopatrzeniem w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, obejmujących działania określone w krajowym planie działań w celu ograniczenia strat wody w urządzeniach wodociągowych, o którym mowa w art. 3 ust. 5 i 6 ustawy o zmianie u.z.z.w.i.z.o.ś., ze środków NFOŚiGW / WFOŚiGW.

Art. 4 projektu ustawy

– zmiana przewidziana w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66 i 1079)

Art. 17 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

W związku z implementacją art. 16 dyrektywy (UE) 2020/2184 przewiduje się ustanowienie działań w zakresie identyfikacji osób oraz wrażliwych i zmarginalizowanych grup osób bez dostępu lub o ograniczonym dostępie do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i ustalania przyczyny braku lub ograniczenia tego dostępu, jako zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym.

Art. 5 projektu ustawy

– zmiana przewidziana w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 2021 oraz z 2022 r. poz. 24 i 138)

Art. 3 ust. 3 pkt 51a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia

W związku ze zmianą tytułu u.z.z.w.i.z.o.ś. wyrazy „o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę” zastępuje się wyrazami „o zaopatrzeniu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi”.

Art. 6 projektu ustawy

– zmiany przewidziane w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 i 2368 oraz z 2022 r. poz. 88, 258, 855 i 1079)

Art. 8, art. 16 pkt 59, art. 71, art. 240 ust. 3 pkt 27, art. 318 ust. 1 pkt 9 lit. b, art. 349 ust. 16 pkt 1, art. 442, art. 558 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne

W związku ze zmianą tytułu u.z.z.w.i.z.o.ś. wyrazy „o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę” zastępuje się wyrazami „o zaopatrzeniu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi”.

Art. 16 pkt 70 lit. a, b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne

Dostosowuje się definicję pojęcia „woda przeznaczona do spożycia przez ludzi” do brzmienia wynikającego z dyrektywy (UE) 2020/2184.

Art. 240 ust. 3 pkt 27a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne

Rozszerza się katalog zadań regionalnych zarządów gospodarki wodnej o opiniowanie ocen ryzyka w strefie zasilania ujęcia wody oraz w systemie zaopatrzenia w wodę.

Art. 7 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe dotyczące jednorazowych obowiązków przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, organów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie i ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej w zakresie dokonywania i raportowania do Komisji Europejskiej oceny wielkości strat wody w urządzeniach wodociągowych oraz opracowania krajowego planu działań w celu ograniczenia strat wody, w ramach implementacji art. 4 ust. 3 dyrektywy (UE) 2020/2184.

Art. 8, 9, 10 projektu ustawy zawierają przepisy przejściowe określające pierwszy termin wykonania przez dostawców wody, właścicieli lub zarządców budynków, organy państwowego nadzoru budowlanego oraz organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obowiązków raportowych dotyczących oceny ryzyka.

Art. 11 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe określające pierwszy termin wykonania przez organy wykonawcze gminy oraz organy Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie obowiązków raportowych dotyczących działań w celu poprawy lub utrzymania powszechnego dostępu ludności do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Art. 12 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe określające termin osiągnięcia przez dostawców wody zgodności dostarczanej wody z wartościami parametrycznymi dla nowych parametrów jakości wody wprowadzonych w dyrektywie (UE) 2020/2184.

Art. 13 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe określające terminy obowiązywania zgód na odstępstwa od wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi udzielonych na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 13 u.z.z.w.i.z.o.ś. oraz zasady odnawiania tych zgód w przypadku, gdy zgoda taka została udzielona danemu dostawcy wody po raz pierwszy.

Art. 14 projektu ustawy zawiera przepis przejściowy utrzymujący w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 13 u.z.z.w.i.z.o.ś. przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Art. 15 projektu ustawy zawiera przepisy określające maksymalny limit wydatków jednostek sektora finansów publicznych, na okres 10 lat budżetowych wykonywania ustawy, oraz wskazuje organy właściwe do monitorowania tego limitu.

Art. 16 projektu ustawy zakłada, że przepisy projektowanej ustawy wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Termin transpozycji dyrektywy (UE) 2020/2184 upływa w dniu 12 stycznia 2023 r., w związku z czym zasadne jest zapewnienie jak najszybszego wejścia w życie przepisów implementujących przedmiotową dyrektywę, z jednoczesnym poszanowaniem zasady demokratycznego państwa prawa. Wskazany w art. 18 termin wejścia w życie ustawy, z uwagi na zakładane w projekcie ustawy przepisy przejściowe, zapewnia odpowiedni okres na przygotowanie się adresatów ustawy do wejścia w życie nowych regulacji.

Nie jest możliwe osiągnięcie celów za pomocą innych środków z uwagi na okoliczność, że zagadnienie zaopatrzenia ludności w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków jest uregulowane na poziomie ustawowym.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawiania organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów

przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 1, str. 446), projekt ustawy nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało wpływ na funkcjonowanie gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w zakresie ujednoczenia procedury oceny higienicznej materiałów i wyrobów kontaktujących się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, zwiększenia poziomu jakości świadczenia usług dla klientów, poprzez zapewnienie dostępu społeczeństwa do odpowiednich, aktualnych informacji dotyczących wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, oraz usprawnienia zarządzania jakością i stratami wody, dzięki obowiązkowi prowadzenia oceny ryzyka i zarządzania ryzykiem oraz dokonywania oceny strat wody.

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało wpływ na rodzinę, obywateli, gospodarstwa domowe, osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne w zakresie poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (a w konsekwencji bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów), poprawy dostępu do wody pitnej oraz zmniejszenia rachunków za wodę w związku z ograniczeniem strat wody w systemie dystrybucji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy zawiera przepisy techniczne w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i podlega notyfikacji technicznej Komisji Europejskiej. Projekt ustawy podlega także notyfikacji Komisji Europejskiej na podstawie art. 24 ust. 2 dyrektywy (UE) 2020/2184.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.